

**Schoolondersteuningsprofielen
Plein013
2016**

Hubertusschool

Rapport audit

School-Ondersteuningsprofiel IVO

Naam onderwijsvoorziening: **Hubertusschool**

Datum bezoek : 26 november 2015

In opdracht van: Plein013

Rapporteur: Marianne van Teunenbroek

Sardes, Utrecht

December 2015

Inleiding

Uw school¹ biedt onderwijsondersteuning aan leerlingen die speciale onderwijsbehoeften hebben. Wanneer uw school tegen haar grenzen aanloopt, is er de mogelijkheid om de leerling en zijn of haar ouders² te verwijzen naar een andere school, bijvoorbeeld een school voor speciaal (basis)onderwijs.

Scholen verschillen in de onderwijsondersteuning die zij (kunnen) bieden. Uit verwijsgedrag van scholen bijvoorbeeld blijkt dit heel duidelijk: een leerling waarbij de ene school tegen de grenzen van haar onderwijsondersteuning aanloopt, kan op een andere school zonder al te veel inspanning passend onderwijs krijgen. Soms is de reden makkelijk aanwijsbaar: een school in een gebouw met veel trappen en weinig ruimte is niet zomaar passend voor een leerling in een rolstoel. Maar meestal is het lastiger om aan te geven wanneer een leerling niet, en wanneer wel, op de school terecht kan.

Zowel voor de school zelf, als voor ouders en voor de bovenschoolse organisatie die het bovenschoolse netwerk van ondersteuningsvoorzieningen inricht (schoolbestuur, samenwerkingsverband po Plein013, regionaal netwerk Passend Onderwijs), is het van belang te weten waar de school staat voor wat betreft de onderwijsondersteuning en wat mogelijkheden zijn om de onderwijsondersteuning te versterken en eventueel uit te breiden.

Uw school maakt onderdeel uit van samenwerkingsverband Plein013. Van alle scholen van dit samenwerkingsverband is in najaar 2013 het ondersteuningsprofiel in kaart gebracht. We brengen de profielen nu, in 2015, opnieuw in kaart, op een vergelijkbare manier als in 2013. De inhoud van de rapportage is iets uitgebreid, en wat anders geordend dan de rapportage in 2013. Wij hopen hiermee de informatie nog beter leesbaar aan te bieden, zonder de vergelijkbaarheid met 2013 te verliezen.

Om het schoolprofiel in kaart te brengen verzamelden wij informatie op vijf domeinen:

1. de *diversiteit* van de leerlingenpopulatie van de school
2. de *ruimte voor verschillen* tussen leerlingen, die de manier van onderwijs geven op de school biedt
3. de beschikbaarheid van *extra voorzieningen* bij de school op de volgende vijf 'velden':
 - a. extra handen / omvang van de klassen
 - b. speciale onderwijsmaterialen
 - c. mogelijkheden van de ruimtelijke omgeving
 - d. expertise (teamexpertise en individuele expertise van leerkrachten/medewerkers)
 - e. samenwerking met (zorg)instanties buiten het onderwijs
4. de *borging* van de extra ondersteuning voor leerlingen in de organisatie van het onderwijs
5. de intensiteit en omvang van de *samenwerking* met anderen binnen het samenwerkingsverband Plein013, en in het bredere onderwijsveld

In termen van vraag en aanbod zou het eerste domein, de leerlingenpopulatie, gekarakteriseerd kunnen worden als de vraag. Aan die vraag komt de school tegemoet met haar aanbod, gekarakteriseerd op de domeinen 2 t/m 5.

Binnen het aanbod van de school heeft het tweede domein een andere status dan de domeinen 3, 4 en 5. De ruimte die de manier van onderwijsgeven biedt voor de verschillende onderwijsbehoeften (domein 2) vormt de basis van de mogelijkheden die de school kan bieden. Bijvoorbeeld inzet van extra voorzieningen (domein 3) heeft minder zin wanneer de school in haar manier van lesgeven heel beperkt om kan gaan met verschillen. Omdat het tweede domein een belangrijk aspect van het profiel is nemen we een korte toelichting op (zie kader).

¹ Waar in dit rapport korthedshalve staat 'school', wordt steeds bedoeld 'school of arrangement', waarbij een arrangement kan zijn een s(b)o, een talentklas of een andere vorm van door het swv georganiseerde ondersteuning.

² Waar in dit rapport korthedshalve staat 'ouders' wordt steeds bedoeld 'ouders of verzorgers'.

Toelichting op de ruimte voor verschillen in de manier van onderwijs bieden

De ruimte die onderwijs biedt aan verschillen tussen leerlingen wordt in belangrijke mate bepaald door het onderwijsconcept van de school. Meer specifiek: door de mate waarin de lesstof dan wel de individuele onderwijsbehoefte van de leerling uitgangspunt van het lesprogramma is. Dit kan worden gezien als een dimensie die loopt van methode-gestuurd naar leerling-gestuurd.

Aan het ene uiterste van die dimensie staan de scholen die bijna de volledige lestijd de methode als leidraad hanteren. Leerlingen die onvoldoende uit de weg kunnen met de standaardmethode krijgen herhalingsstof, extra instructie of verdiepingsstof – zoals die binnen de methode is gegeven. Het gemiddelde niveau en tempo van de standaardmethode is maatgevend. Scholen die dit concept welbewust hanteren zijn vaak van opvatting dat 'een leerling bij de groep houden' betekent dat de leerkracht zijn of haar uiterste best doet om de zwakkere leerling voor wat betreft zijn of haar prestaties zoveel mogelijk bij de gemiddelde groep aan te laten haken.

Het andere uiteinde van de dimensie wordt bezet door scholen die hun onderwijsconcept afstemmen op de leerlingen die op dat moment de klas vormen. De start ligt bij de individuele onderwijsbehoeften van leerlingen met hun individuele ontwikkelings- en leerlijnen. Het overzicht van die lijnen in de groep geeft mogelijkheid tot het bundelen van de leerlijnen waar deze (bijna) samenvallen. De instructieplanning wordt afgestemd op deze gebundelde leerlijnen. De werkvormen in de groep zijn vaak heterogeen, waardoor 'een leerling bij de groep houden' hier een gelijke betekenis heeft voor elke leerling. Bij een dergelijk concept worden veelal ook standaardmethoden en methode-gebonden toetsen gebruikt, maar dan als middel zonder dat zij direct het didactisch en pedagogisch handelen sturen.

Alle scholen hebben te maken met verschillen tussen kinderen. Relevant voor Passend Onderwijs zijn verschillen tussen leerlingen op het gebied van:

- leercompetenties
- leerstijlen
- gedragscompetenties
- gedragsstijlen
- culturele achtergronden
- gezinsachtergronden

Van een extra vergroting van de range van onderwijsbehoeften in een klas is sprake bij combinatieklassen.

Leerkrachten op scholen die vooral methode-gestuurd werken, rekken naarmate er meer verschillende kinderen in hun klas zitten, de mogelijkheden van hun onderwijsaanbod steeds verder op.

Manieren om binnen het methode-gestuurde concept onderwijs te bieden aan leerlingen met verschillende onderwijsbehoeften zijn o.a.:

- het groeperen van handelingsplannen;
- het werken in niveaugroepen;
- zelfstandig werken;
- vergroting van de expertise van de leerkracht;
- incidentele toepassing van vormen van leren in heterogene groepen;
- de keuze van methodes die heel veel ruimte bieden voor gedifferentieerd werken.

Omdat het uitgangspunt van de les bepaald is door de centrale aanpak van de methode, betekent elke nieuwe onderwijsbehoefte een extra aanpassing bij die aanpak. Wanneer veel aanpassingen nodig zijn, beleeft de leerkracht dit vaak als een stapeling van taken, en daarmee als een toenemende belasting. Soms uit zich dit door de behoefte van de leerkracht aan steeds meer orde en rust in de klas, om de controle te kunnen houden over alle verschillende activiteiten die gelijktijdig plaatsvinden. Met het toenemen van de organisatorische belasting van de leerkracht, blijft er minder tijd en energie over voor het ter plekke inspelen op specifieke behoeften van leerlingen op het moment dat die zich aandienen.

Het methode-gestuurde onderwijsconcept is begrensd in haar capaciteit om kinderen met andere onderwijsbehoeften op te nemen.

De informatie voor dit school-ondersteuningsprofiel is verzameld door middel van

- een beperkt documentatie-onderzoek (organisatie en kengetallen school)
- een interview met sleutelfiguren uit de school (minimaal de directeur, een intern begeleider, een leerkracht en een ouder) - aanwezig waren:
 - Candide Kassels (directeur)
 - Anne-Marie Welvaart (IB'er).
 - Dorothea de Kort(Ouder)
 - Myriam. Saidy-Dahim (Ouder en MR)
- observaties bij enkele lessen:
 - Groep 6 (nieuwsbegrip)
 - Groep 1/2 (vrij spelen en werken en tutoring)
 - Groep 3 (rekenen)
- een teamgesprek - aanwezig: een representatief deel van het team'

Het interview en de observaties richtten zich vooral op *de stand van zaken*, op hoe in de praktijk van nu de lessen gegeven worden, en wat de mogelijkheden zijn voor leerlingen die een ongewone ondersteuningsbehoefte hebben.

Het teamgesprek is gevoerd aan de hand van een aantal stellingen en uitspraken. De focus van het gesprek ligt bij de *opvattingen en ambities* van de gespreksdeelnemers als het gaat om het bieden van onderwijs aan leerlingen met een verschillende onderwijsbehoeften.

Het beeld van de stand van zaken (interview en observaties) en de opvattingen en ambities (teamgesprek) vullen elkaar aan.

De profielsamenvatting die hierna volgt geeft een overzicht over alle opbrengsten, samengevat door de rapporteur in een weging ten opzichte van andere scholen van dezelfde schoolsoort. Waar mogelijk is de vergelijking gemaakt met het gemiddelde van de Nederlandse scholen zoals die uit statistisch overzicht en onderzoek bekend is. In aanvulling daarop profileren wij de school op basis van onze ervaring met audits op honderden scholen. Vanuit het streven om de betrouwbaarheid van de profilering zo hoog mogelijk te stellen, is de profilering bovendien getoetst aan onderling afstemming tussen de auditoren die de scholen van Plein013 bezochten.

Na de profielsamenvatting staat in de *bijlage: opbrengsten interview* de belangrijkste informatie zoals die is aangereikt door de geïnterviewden, aangevuld met informatie uit het dataformulier.

Beide onderdelen, de *profielsamenvatting* en de *opbrengsten interview*, volgen de indeling in de vijf domeinen, zodat u de informatie eenvoudig aan elkaar kunt koppelen.

Wij wijzen er op dat de informatieverzameling veelzijdig en uitgebreid is geweest, maar niet alle informatie van alle leerkrachten betrof, en bovendien beperkt is door het karakter van een momentopname.

Profielsamenvatting: positie van de school, grenzen en groeimogelijkheden

De Hubertusschool staat in de wijk Het Zand, een multiculturele gemengde tot overwegend zwarte wijk in Tilburg. De wijk is aangeduid als 'focuswijk', wat inhoudt dat de gemeente Tilburg het belangrijk vindt om er extra in te investeren. De Hubertusschool is een Katholieke school en maakt deel uit van het bestuur Xpect Primair. De school beschrijft zichzelf als een kleurrijke, kansrijke, succesvolle school.

Het schoolgebouw is uit de jaren '60. Het schoolgebouw heeft geen verdiepingen. Het is gebouwd in de vorm van een U, met de entree en een speelplein in het midden. Na verloop van tijd zijn er extra ruimtes bijgebouwd die nu gebruikt worden als extra (stille) werkplekken voor groepjes leerlingen. Er zijn werkplekken waar tafelgroepen ingericht zijn, maar ook computerwerkplekken en boekenkasten.

De Hubertusschool had op de teldatum in oktober 2015 257 leerlingen, waarvan 18 met een leerlinggewicht van 0,3 en 68 met een leerlinggewicht van 1,2.

De sfeer in de school is ontspannen en er is veel persoonlijk contact tussen leerkrachten en leerlingen. Leerkrachten zijn zichtbaar en hoorbaar aanwezig in de school en er wordt veel gepraat met de kinderen en hun ouders tijdens de wisselmomenten gedurende de dag. Door de aard en inhoud van de gesprekjes die te horen zijn op de gang blijkt duidelijk dat de leerkrachten de kinderen van andere groepen ook nog (goed) kennen.

Domein 1: Diversiteit van de leerlingenpopulatie

Domein 1. Kijkend naar de bevroagde aspecten van *de leerlingenpopulatie* is de populatie van de school ten opzichte van andere scholen in Nederland

- ☐ meer homogeen
- ☐ vergelijkbaar
- ☒ meer heterogeen

Domein 2: Ruimte voor verschillen

In het volgende schema wordt het onderwijsconcept van de Hubertusschool weergegeven in de relatie tussen de mate waarin de lesmethode sturend is en de mate waarin diversiteit van leerlingen opgevangen kan worden.

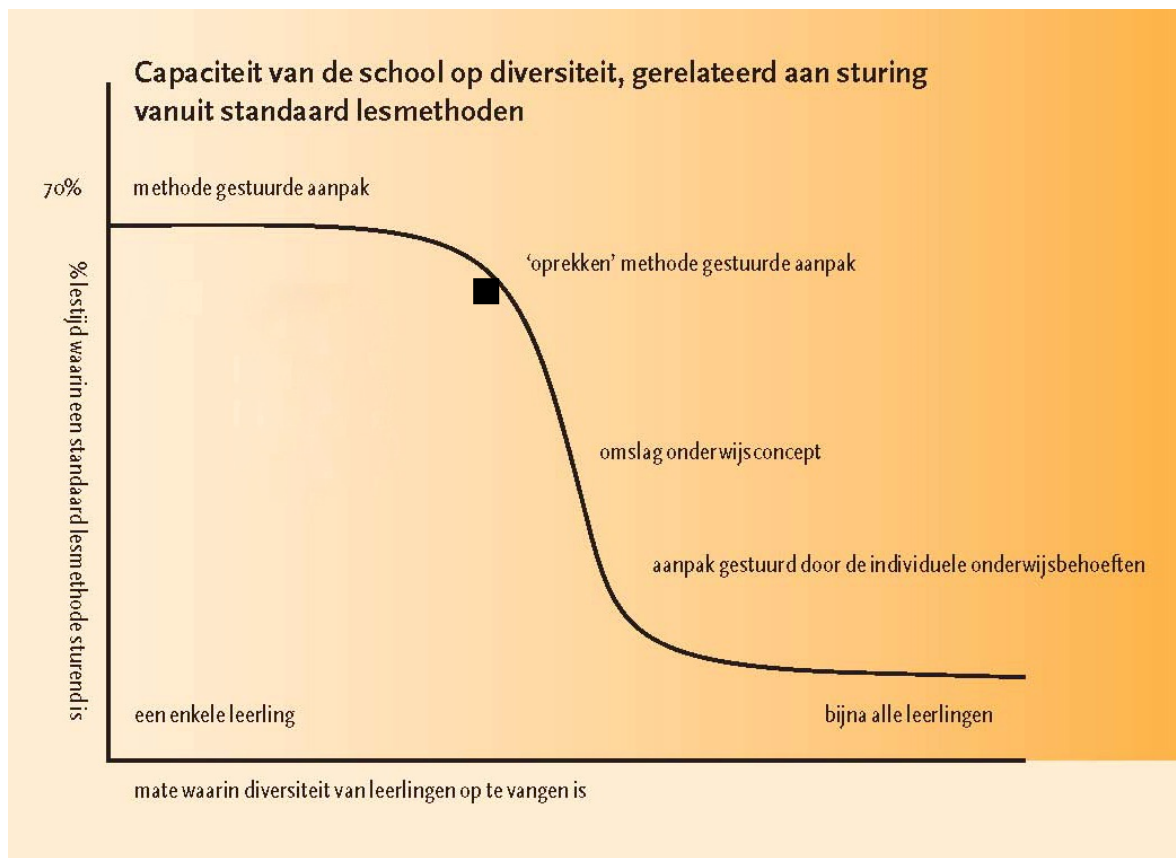
De gebogen lijn geeft van links naar rechts een mogelijk model van de ontwikkeling van een onderwijsconcept, startend bij het leerstofjaarklassensysteem met een strakke hantering van standaardmethoden. Via het oprekken van de methode-gestuurde aanpak toont het model een omslag in de aanpak naar het starten van de lesinhoud bij de individuele onderwijsbehoeften van de leerlingen in de klas.

Let wel: de richting van links naar rechts geeft alleen een wenselijke richting aan wanneer:

- De school meer ruimte wil bieden aan de bestaande diversiteit onder de leerlingen.
- De school meer leerlingen met speciale onderwijsbehoeften onderwijs wil kunnen bieden.
- De leerlingenpopulatie van de school steeds meer divers wordt.

Scholen bevinden zich ergens op de gebogen lijn.

De St. Hubertusschool bevindt zich op positie ■

Domein 2. De antwoorden op de vragen over de manier van onderwijzen en het *omgaan met verschillen* geven het beeld van een school die

- ☐ basisondersteuning biedt aan leerlingen (passend bij een netwerkschool)
- ☒ enige extra ruimte biedt voor verschillen tussen leerlingen (passend bij een netwerkschool plus)
- ☐ veel extra ruimte biedt voor verschillen tussen leerlingen (passend bij een smalle ondersteuningsschool)
- ☐ mede door een duidelijke aanpak, gedragen door het volledige team (passend bij een brede ondersteuningsschool)

Domein 3: De vijf velden van voorzieningen

Domein 3. De school heeft meer dan de fundamentele *voorzieningen* voor wat betreft

- ☒ extra 'handen' in de klas, te weten: de klassen zijn allemaal kleiner dan 20 leerlingen. In groep 1/2 is er 30 uur per week een extra leerkracht beschikbaar. In groep 4 is er 3 uur per week een extra leerkracht en is er 10 uur per week een stagiaire. Ook in groep 5 is er een uur per week een extra leerkracht beschikbaar.
- ☐ onderwijsmaterialen
- ☐ de ruimtelijke omgeving
- ☒ specialistische expertise, te weten: expertise over Autisme Spectrum Stoornissen, ADHD, gedragsproblemen, onderwijsachterstanden en andere culturen, taalonderwijs (Taalschool)
- ☒ contacten met externe relaties

Deze beschikbaarheid van voorzieningen past bij een smalle ondersteuningsschool

Domein 4: Borging

Domein 4. De borging in de organisatie van de extra ondersteuning voor leerlingen gebeurt

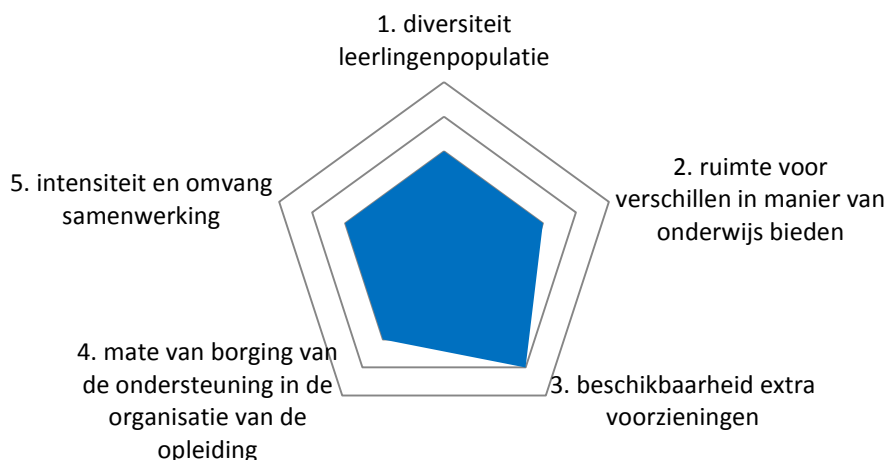
- ☐ op alle gevraagde aspecten overwegend planmatig (passend bij een smalle ondersteuningsschool, een brede ondersteuningsschool en een inclusieve school)
- ☒ op de meeste gevraagde aspecten planmatig, op enkele niet (passend bij een netwerkschool plus)
- ☐ op enkele gevraagde aspecten planmatig, op de meeste niet (passend bij een netwerkschool)
- ☐ op geen enkele van de gevraagde aspecten planmatig

Domein 5: Samenwerking binnen het onderwijs

Domein 5. De samenwerking met onderwijspartners binnen en buiten Plein013 is

- ☐ intensief, in een stevig netwerk met veel partners (passend bij een brede ondersteuningsschool en een inclusieve school)
- ☐ intensief met enkele partners, beperkt met andere (passend bij een smalle ondersteuningsschool)
- ☒ matig intensief met enkele partners, beperkt met andere (passend bij een netwerkschool plus)
- ☐ beperkt (passend bij een netwerkschool)

Het ondersteuningsprofiel in één oogopslag

Over het geheel genomen is de St. Hubertusschool te karakteriseren als een **netwerkschool plus**

Er zijn verbanden tussen de vijf onderdelen van het ondersteuningsprofiel. De diversiteit van de leerlingenpopulatie (1) zegt iets over de noodzaak van omgaan met verschillen (2). De effectiviteit van extra voorzieningen (3) hangt samen met het onderwijsconcept (2). Enzovoort.

Elk van de vijf onderdelen van het profiel is weergegeven op een vijfpuntschaal in een van de punten van bovenstaande vijfhoek: van beperkt (dicht bij het centrum van de vijfhoek) tot ruim (aan de buitenrand van de vijfhoek). Deze visualisatie is bedoeld als 'radar' voor opvallende kenmerken van het profiel; er is geen 'wenselijke' vorm.

Dit profiel geeft een beeld van de situatie op basis van documenten, het interview, de waarnemingen tijdens de observaties, en de informatie die bij het teamgesprek naar boven kwam.

Een korte toelichting, per domein, op de plaatsing in de grafiek vullen wij voor domein 2 tot en met 5 aan met een suggestie voor verdere ontwikkeling, voor *het geval dat* verdere ontwikkeling op dit domein wenselijk is. Dit laatste zeggen wij met nadruk, wij hebben geen opvatting over die wenselijkheid.

1. Over de diversiteit van de leerlingenpopulatie.
Hierbij kijken wij naar een combinatie van achtergrondkenmerken van leerlingen, en kenmerken van leren en gedrag.

Toelichting op de profilering:

De Hubertusschool had op de teldatum in oktober 2015 257 leerlingen, waarvan 18 met een leerlinggewicht van 0,3 en 68 met een leerlinggewicht van 1,2. De variatie in het opleidingsniveau van de ouders is groot; van praktisch ongeletterd tot universitair geschoold. Op de Hubertusschool spreken de ouders veel verschillende talen. De herkomst van ouders is divers: ouders komen uit 20 verschillende landen. De leerling populatie is dus behoorlijk divers te noemen.

Wat betreft het verwerken van informatie hebben veel leerlingen behoefte aan stapsgewijze uitleg. De leerlingen hebben veel ondersteuning nodig bij het sturen van het eigen leren. Omdat voor veel leerlingen Nederlands niet de eerste taal is, merkt de St Hubertusschool dat de kinderen zich informatie minder snel eigen maken. Daarvoor is extra ondersteuning nodig.

Verder is de begrenzing van het gedrag een belangrijk thema. Een redelijk groot deel van de leerlingen heeft hierbij extra ondersteuning nodig. De Hubertusschool werkt om die reden met het 'Kanjersprogramma'. Deze training is gericht op het bevorderen van vertrouwen en veiligheid in de klas en het versterken van de sociale vaardigheden bij leerlingen.

2. Over de ruimte voor verschillen binnen het onderwijsconcept.
Dit gaat over de manier van lesgeven in de groep. Belangrijk zijn onder meer de wijze waarop de les is ingericht, de diversiteit in het lesmateriaal, en de mate van dialoog of interactie tussen leerkracht en leerling, en tussen leerlingen onderling.

Toelichting op de profilering:

Op St Hubertus wordt gewerkt met het leerstof/jaarklassensysteem. Leerkrachten hebben de individuele behoeften van leerlingen wel goed op het netvlies maar de aanpak van de lessen is nog redelijk klassikaal en leerkracht-gestuurd. De methode is leidend en er wordt op speciale onderwijsbehoeften gereageerd door de mogelijkheden van de methode op te rekken. Voor leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben worden extra instructiemomenten ingebouwd bijvoorbeeld door middel van een aparte instructietafel. Om tegemoet te komen aan de verschillen tussen kinderen wordt er gewerkt met niveaugroepjes, maar het komt ook voor dat de voltallige groep klassikaal dezelfde activiteit uitvoert. De begeleiding van zorgleerlingen wordt door het hele team gedeeld. Het team denkt met elkaar mee over een passende aanpak en handelt daar ook naar wanneer zij kinderen van een andere leerkracht treffen op de gang.

Als verdere ontwikkeling op dit domein wenselijk is:

De directie en de IB'er geven aan dat St Hubertus ambities heeft om coöperatieve werkvormen te integreren in de lessen. Het team krijgt hiervoor in 2016 scholing aangeboden.

Het is een logisch stap om meer te gaan werken met coöperatieve werkvormen. Op de St Hubertusschool worden op dit moment de grenzen van methode vaak bereikt. Leerkrachten proberen binnen de methode te voldoen aan alle verschillende behoeften. Dat betekent dat er op veel verschillende niveaus en manieren instructie gegeven wordt, en kinderen ook op diverse manieren begeleid moeten worden tijdens het werken. Hierdoor ontstaat het gevoel van 'heel veel ballen in de lucht moeten houden'. Behalve professionalisering op het gebied van coöperatieve werkvormen kan de St Hubertusschool er ook voor kiezen de methodes wat meer los te laten en de methode meer als bronnenboek te gebruiken om activiteiten aan te ontleen waarmee je aan doelen werkt. Bij een dergelijke aanpak is niet de methode leidend, met al het oprekken en op maat maken van dien, maar de kerndoelen zijn leidend. Hiervoor is dan wel goede inhoudelijke kennis nodig van deze doelen, goede afspraken over planmatig werken en vooral enthousiasme van de leerkracht. Het zou mogelijk zijn een aantal enthousiaste leerkrachten een pilot uit te laten voeren met deze werkwijze, te beginnen met het bezoeken van een school waar al meer op deze manier gewerkt wordt.

Voor het verdiepen van teamexpertise en een teambrede aanpak kan het een volgende stap zijn om elkaar ook actief aan te spreken om de beste aanpak voor leerlingen te bepalen of om de aanpak tussentijds bij te stellen. Nu vinden de besprekingen vooral tijdens de vaste vergaderingen.

3. Over de beschikbaarheid van extra voorzieningen.
Extra voorzieningen zijn: extra 'handen' in de klas (of klassenverkleining), extra onderwijsmaterialen, extra mogelijkheden in de ruimtelijke omgeving, specialistische expertise, en samenwerking met instanties buiten het onderwijs.

Toelichting op de profilering:

De St Hubertusschool verkeert in de relatief luxe positie dat de klassen niet groter zijn dan 20 leerlingen. Daarnaast is er in groep 1/2 30 uur per week een extra leerkracht beschikbaar. In groep 4 is er 3 uur per week een extra leerkracht en is er 10 uur per week een stagiaire. Ook in groep 5 is er een uur per week een extra leerkracht beschikbaar. Buiten de groepen is ook de consultant van Plein 013 een dag per week beschikbaar. Hij ondersteunt met de IB'er en leerkrachten bij gedragsvraagstukken. Daarnaast zijn er twee bouwcoördinatoren met ambulante taken. In de St. Hubertusschool is verder ook een Taalschool gevestigd, bedoeld voor leerlingen die de Nederlandse taal niet of nauwelijks beheersen. Het is een aparte groep, waar de leerlingen (vanaf 6 jaar) de hele dag alle lessen volgen. Wanneer de leerling basistaalniveau bereikt heeft waarop hij of zij de lessen in de reguliere groep kan volgen stapt de leerling over naar een reguliere groep.

Als verdere ontwikkeling op dit domein wenselijk is:

Volgens het team en de directie heeft de populatie van St Hubertus met name behoefte aan ondersteuning op het gebied van gedrag (ondersteuning bij leren maar ook de ontwikkeling van sociale vaardigheden), taalontwikkeling sociaal emotionele ontwikkeling. De ondersteuning van de school is met name gericht op begeleiding van leerlingen die achterlopen in de ontwikkeling.

Tijdens de observaties viel het op dat een aantal leerlingen erg snel klaar was met de opdrachten, en dan waren zij al deel van het meest zelfstandige groepje. Het kan daarom de overweging waard zijn om de kenmerken van alle leerlingen nog eens goed te bekijken en om expertise en materialen in de school te halen voor het bieden van extra uitdaging. Dit kan overigens ook opgepakt worden bij domein 2, dus in de aanpak van de lessen.

4. Borging van de ondersteuning in de organisatie van de school.

Van stevige borging is sprake wanneer er beleid, leerlingvolgsystemen, procedures en afspraken zijn, die voor alle betrokkenen helder zijn en door alle teamleden worden toegepast. Een heldere, consistent toegepaste taakverdeling is onderdeel van de borging.

Toelichting op de profilering:

De afspraken over de signalering van de speciale ondersteuningsbehoefte zijn duidelijk. Signalering gebeurt door de leerkracht, maar de IB'er is uiteindelijk eindverantwoordelijk voor het aanbod en de keuzes die er in de begeleiding gemaakt worden. De IB'er probeert ook zoveel mogelijk aanwezig te zijn bij gesprekken die er met ouders gevoerd worden en heeft daarbij een sturende rol. Op alle groepen wordt gewerkt met het Cito leerlingvolgsysteem, de gegevens worden geregistreerd in ParnasSys. Verder wordt er schoolbreed gewerkt met de observatie instrumenten KIJK! en Zien! En er is een registratiesysteem voor arrangementen. Het team werkt volgens de 1 zorgroute. Ook hierover is helder beleid geformuleerd: drie keer per jaar worden de onderwijsbehoeften van de leerlingen in kaart gebracht. Op basis daarvan worden leerdoelen gesteld die in groepsplannen worden vastgelegd. Ouders worden wel betrokken maar het proces is zo dat de school in eerste instantie de onderwijsbehoefte in kaart brengt, de begeleiding bepaalt, deze begeleiding binnen haar mogelijkheden uitvoert en op schoolniveau evalueert. De ouder wordt per stap geïnformeerd. Als er tijdens het proces blijkt dat ouders of school het noodzakelijk vinden wordt er extra afgestemd en indien nodig aangepast.

Als verdere ontwikkeling op dit domein wenselijk is:

De ondersteuning die St Hubertus biedt is goed georganiseerd. Als de school zich verder zou willen ontwikkelen in de richting van een ondersteuningsschool is de volgende stap zou dat

kunnen betekenen dat het klassieke drie-niveaugroepjes-denken losgelaten wordt, en er nog meer gekeken wordt naar de onderwijsbehoeften van alle leerlingen. Dus ook naar de behoeften van leerlingen die niet direct in de categorie 'zorg' vallen, maar die wel net een andere aanpak nodig hebben bijvoorbeeld omdat zij wat meer uitdaging aankunnen of het moeilijker vinden zich te uiten. Het zou onderdeel van het procedures en het beleid gemaakt kunnen worden dat leerkrachten in team of bouwvergaderingen met collega's van dezelfde bouwen overleggen over deze leerlingen en een passende aanbod ontwikkelen, eventueel groepsoverstijgend. De procedure verandert daarmee dus van doelen stellen op drie leerniveaus met aparte hp voor enkele leerlingen naar analyses van de leerling populatie in de gehele bouw en op basis van ondersteuningsbehoeften die niet direct zorgelijk zijn, toch tot een passend aanbod komen.

5. Over de intensiteit en omvang van de samenwerking.

Gekeken wordt naar de mate waarin de begeleiding van de leerling binnen het onderwijs wordt afgestemd met die van de verschillende partners buiten het onderwijs.

Toelichting op de profilering:

In het voedingsgebied van de St. Hubertusschool staan nog drie andere reguliere basisscholen van andere besturen. Op het gebied van leerlingondersteuning wordt niet actief samengewerkt met deze scholen, maar men ervaart hierin geen gemis. De IB'ers van Plein 013 werken met elkaar samen binnen het IB-netwerk. Op het gebied van leerlingondersteuning wordt met andere Plein 013 scholen niet actief samengewerkt. Binnen het eigen schoolbestuur, Xpect Primair, verloopt de samenwerking vooral via het directiebestuur; er zijn ook diverse bovenschoolse werkgroepen.

In de Hubertusschool is een peuterspeelzaal (voorschool) gevestigd, daarmee wordt goed samengewerkt door een gemeenschappelijk vve programma, gezamenlijke jaarplanning en gezamenlijke scholing van professionals.

Het contact met het sbo en so verloopt vooral via de IB'er, op het moment dat zich hier een behoefte voordoet.

Als verdere ontwikkeling op dit domein wenselijk is:

Samenwerking met andere scholen dan die van het eigen bestuur is mogelijk zinvol, aangezien de scholen waarmee het voedingsgebied gedeeld wordt, allemaal van een ander bestuur zijn, terwijl het toch om een specifieke populatie gaat. Samenwerking met deze scholen kan interessant zijn, bijv. om snel toegang te hebben tot expertise of oplossingen voor bepaalde ondersteuningsbehoeften.

Samenvatting opvattingen en ambities van het team gericht op het omgaan met leerlingen die een speciale ondersteuningsbehoefte hebben:

Het team straalt collectief uit dat het zich graag inspent om zo goed mogelijk tegemoet te komen aan de behoeften van de leerlingen. Het gaat om een kwetsbare groep en de St Hubertus wil het liefst alle kinderen en zo goed mogelijke kansen bieden. Het blijkt ook uit de gesprekken dat het team een scherp beeld heeft van de vaardigheden die deze groep kinderen nodig heeft om op latere leeftijd goed in de maatschappij te kunnen functioneren.

Onder invloed van de invoering van passend onderwijs merkt het team dat zij zich meer en meer bewust worden van de ondersteuningsbehoeften van leerlingen. Wat zij daarbij als frustrerend en soms zorgelijk ervaren is het gevoel dat zij niet voor alle behoeften een oplossing hebben. Sommige leerkrachten voelen zich onzeker en vragen zich zeker voor sommige leerlingen af: doen we wel genoeg? Een andere zorg die gedeeld wordt binnen het team is de vraag of de rest van de klas niet 'lijdt' onder de extra aandacht die er door een aantal kinderen gevraagd wordt, bijvoorbeeld wanneer er in een groep veel leerlingen hulp nodig hebben bij het begrenzen van het gedrag.

Het team wil de methodes liever niet loslaten, men vreest dat dit veel werk zal opleveren en dat er belangrijke houvast verloren zal gaan. Toch erkent men wel dat er nu leerlingen zijn die niet voldoende ondersteund worden met de mogelijkheden die de methode daarvoor aanreikt. Daarbij zijn er ook leerkrachten die aangeven dat het voor hen zelf ook wel erg zwaar wordt om binnen de groep aan al deze verschillende behoeften te voldoen.

De voorkeur van het team gaat vooral uit naar het bieden van extra ondersteuning binnen de groep, en niet daarbuiten, tenzij dat niet anders kan.

Bijlage: Opbrengsten interview

Domein 1: de diversiteit van de leerlingenpopulatie:

De leerlingen op de school verschillen in hun achtergrond v.w.b.:

- *opleidingsniveau van de ouders, sociaaleconomische achtergrond:*

- ☐ weinig, het opleidingsniveau en de sociaaleconomische achtergrond is over het algemeen
- ☐ laag
- ☐ gemiddeld
- ☐ hoog
- ☐ matig
- ☒ sterk

De ouderpopulatie op de Hubertusschool is zeer divers. De variatie in het opleidingsniveau van de ouders is dan ook groot; van praktisch ongeletterd tot universitair geschoold.

- *thuis taal:*

- ☐ weinig
- ☐ matig
- ☒ sterk

Op de Hubertusschool spreken de ouders veel verschillende talen. De herkomst van ouders is divers: ouders komen uit 20 verschillende landen. Het Arabisch, Turks en Pools zijn de meest gesproken talen.

- *culturele achtergrond*

- ☐ weinig
- ☐ matig
- ☒ sterk

De leerlingen op de school verschillen v.w.b.:

- *niveau van leren*

- ☐ weinig
- ☐ matig
- ☒ sterk

Het niveau waarop leerlingen uitstromen varieert sterk; van lwoo tot vwo. Maar gemiddeld stromen leerlingen in groep 8 uit met een vmbo-t/havo advies.

- *leerstijlen*

☐	weinig
☐	matig
☒	sterk

Op de Hubertusschool merkt men vooral dat het nodig is om stapsgewijze uitleg te geven en dit visueel te maken. De leerlingen hebben ondersteuning nodig bij het sturen van het eigen leren. dat wordt gedaan door stappenplannen te maken.

Hoeveel leerlingen hebben

- *speciale behoeften in het verwerken van informatie*

☐	weinig (minder dan 20 %)
☐	een matig aantal (20 tot 40 %)
☒	veel (meer dan 40%)

Een belangrijke reden voor deze speciale behoefte is het relatief lage taalniveau van leerlingen.

- *speciale behoeften in het gedrag, in de omgang (begrenzing van het gedrag, stimulering tot activiteit, begrip van de sociale omgang)*

☐	weinig (minder dan 20 %)
☐	een matig aantal (20 tot 40 %)
☒	veel (meer dan 40 %)

Op de Hubertusschool is vooral de begrenzing van het gedrag een belangrijk thema. Een redelijk groot deel van de leerlingen heeft hierbij extra ondersteuning nodig. De Hubertusschool werkt om die reden met het 'Kanjersprogramma'. Deze training is gericht op het bevorderen van vertrouwen en veiligheid in de klas en het versterken van de sociale vaardigheden bij leerlingen. Verder wordt tijdens het interview aangegeven dat er vooral toegewerkt wordt naar het bereiken van succeservaringen met leerlingen, in plaats van in het begrenzen van gedrag op een manier waarbij aangegeven wordt wat er niet mag.

Domein 2: de ruimte die de manier van lesgeven biedt voor speciale ondersteuningsbehoeften,

Tijdens het interview is gevraagd de manier van lesgeven te plaatsen op een aantal dimensies.

Karakteriseer het onderwijs op de school op de onderstaande dimensies. Een '1' betekent sterk in de richting van de eerste pool en een '4' sterk in de richting van het tweede uiterste.

	1	2	3	4	
overdragen van kennis	☐	☒	☐	☐	zelf ontdekken
kennis verwerven	☐	☒	☐	☐	werken met kennis
klassikaal leren	☐	☒	☐	☐	individueel en groepjes-leren
sturing van het leren door de leerkracht	☒	☐	☐	☐	leerlingen sturen eigen leren
alle leerlingen op basisniveau brengen	☐	☐	☒	☐	het maximale uit elke leerling halen
leerstof bepaalt leerweg	☐	☒	☐	☐	beginsituatie leerling bepaalt leerweg
nadruk op gestructureerde opdrachten	☐	☒	☐	☐	nadruk op vrije opdrachten
gelijke normering prestaties	☐	☒	☐	☐	beoordeling t.o.v. eerdere eigen prestaties
beoordeling door leerkracht	☒	☐	☐	☐	zelfbeoordeling door leerling
evaluatie onderwijs door leerkracht	☐	☒	☐	☐	evaluatie samen met leerlingen

De directie van de Hubertusschool heeft zich als doel gesteld om nog meer toe te werken naar een lesaanpak die het beste uit alle leerlingen haalt. Op dit moment heeft de leerkracht de individuele behoeften van leerlingen wel goed op het netvlies, zo onderschrijft ook de consultant van Plein 013, maar de aanpak van de lessen is nog redelijk klassikaal en leerkracht/gestuurd. De directie en de IB'er geven aan dat er op dit gebied al grote stappen gezet zijn, maar dat er nog ruimte is voor verbetering. Zo wil de directie graag coöperatieve werkvormen integreren in de lessen, daarvoor wordt het team in 2016 geschoold.

Hoe wordt binnen de school met speciale onderwijsbehoeften omgegaan?

Reactie op speciale onderwijsbehoeften

- ☐ vooral met individuele aandacht, buiten de groep
- ☐ vooral met individuele aandacht, in dezelfde ruimte, maar apart van de groep
- ☒ vooral met groepsaandacht in homogene subgroepen
- ☐ vooral met individuele aandacht geïntegreerd in de groepsaanpak

In principe komen alle vier deze aanpakken in de praktijk voor, afhankelijk van de behoefte van het kind en de situatie in de klas, zo geeft ook de aanwezige ouder aan. De praktijk laat zien dat het werken met kleine subgroepen binnen de klas het meest voorkomt.

Differentieert de onderwijsaanpak van de school voor verschillen op leerstijlen van leerlingen (reproductiegericht, ervaringsgericht, betekenisgericht, oplossingsgericht)?

- ☒ ja, dat is geïntegreerd in de onderwijsaanpak van de school
- ☐ incidenteel, als een leerling opvalt op leerstijl – of incidenteel, door enkele leerkrachten
- ☐ nee, niet of nauwelijks

De directie geeft aan dat de leerling populatie zo sterk van elkaar verschilt, dat het voor de leerkrachten van de Hubertusschool onderdeel van de standaardaanpak is om in te spelen op verschillen in leerstijlen. De ouders en IB'er geven aan het hier mee eens te zijn maar deze aanpak verdient nog aandacht om te komen tot verbetering.

Hoe zijn groepen/klassen ingedeeld (welke leerjaren worden gemengd, wat is de omvang van de groepen en de bezetting met leerkrachten)?

Op de Hubertusschool wordt gewerkt met het leerstof/jaarklassensysteem. De kleutergroepen zijn met elkaar gecombineerd in een groep 1-2. De andere leerjaren zijn los over groepen verdeeld.

Karakterisering van het onderwijs op de school.

Hoe groot is naar uw inschatting:

het percentage leerkrachten dat in de kerndoelen en leerlijnen (minimaal van het eigen leerjaar) beheerst (parate kennis): **70%**

het percentage leerkrachten dat in staat is didactisch maatwerk te leveren voor leerlingen: **50%**

het percentage leerkrachten dat in staat is pedagogisch maatwerk te leveren voor leerlingen: **50%**

het percentage leerkrachten dat initiatief neemt tot dialoog met de leerling om het lesaanbod af te stemmen met de ondersteuningsbehoefte van de leerling: **30% als het gaat om didactische afstemming, 75% als het gaat om pedagogische afstemming**

de mate waarin de begeleiding een individuele aanpak is dan wel een teamaanpak

- ☐ vooral individuele aanpak van leerkrachten
- ☐ aanpak gedeeld door enkele leerkrachten
- ☒ teamaanpak

Voor de begeleiding van zorgleerlingen wordt door het hele team gedeeld. Het team denkt met elkaar mee over een passende aanpak en handelt daar ook naar wanneer zij kinderen van een andere leerkracht treffen op de gang. Voor het team is het een volgende stap om elkaar ook actief aan te spreken om de beste aanpak voor leerlingen te bepalen of om de aanpak tussentijds bij te stellen. Nu vinden de besprekingen vooral tijdens de vaste vergaderingen plaats.

de mate waarin (ouders en) leerling betrokken worden bij de manier van lesgeven

- ☐ niet of nauwelijks
- ☐ soms
- ☒ vaak

De Hubertusschool zoekt actief naar de beste manier om ouders te betrekken. Het doel is om te komen tot educatief partnerschap met ouders, maar dit is nog wel in ontwikkeling. Het is wel merkbaar dat de oudergroep daar niet zo aan gewend is. Er is een ouderwerkgroep en er wordt ook taalles geboden aan ouders, om ouders op verschillende manier te betrekken bij de school. De aanwezige ouders geven aan dat zij regelmatig contact hebben met de school en de groepsleerkrachten van hun kinderen, maar dat zij niet direct ervaren dat zij invloed hebben op de manier van lesgeven. Wel worden zij goed en regelmatig geïnformeerd over de aanpak die de leerkracht kiest.

Teamexpertise

*Op welke onderwerpen is er sprake van teamexpertise (expertise die gedeeld wordt door **alle** leden van het team, en die door **alle** leden van het team in samenwerking in praktijk gebracht wordt)? Voorbeelden zijn teamexpertise op bepaalde didactische of gedragsmatige aanpakken, of teamexpertise in het betrekken van ouders en leerlingen bij de bepaling van de ondersteuningsbehoeften van de leerlingen.*

Het team van de Hubertusschool heeft met name expertise op het gebied van het begeleiden van gedrag. Daarvoor wordt onder andere gewerkt met de Kanjermethode en een recent vernieuwd gedragsprotocol. De Hubertusschool besteedt veel aandacht aan het ontwikkelen van sociale competenties. Door middel van positieve ervaringen wil het team er voor zorgen dat leerlingen respectvol omgaan met elkaar. Deze expertise geldt voor het voltallige team.

Domein 3: de beschikbaarheid van extra voorzieningen

op de leslocatie:

- Extra begeleiding
 - in de klassen/groepen: *welke functies voor welke aantallen uur p.w. beschikbaar?*

Groep	Functionaris(sen)	Aantal uren per week	Aantal betrokken lln.
Groep1+2	Lkr.	8	18
	Lkr.	22	26
Groep 1+2+3	Helpende handjes	30	99
Groep 4	Lkr.	1	1
	Lkr.	2	35
	OA	10	35
Groep 5	Lkr.	1	1

Onder Helpende Handjes wordt verstaan: Studenten van het ROC die hand- en spandiensten verlenen (niet onderwijs-gerelateerd).

- **buiten** de klassen/groepen: *welke functies voor welke aantallen uur p.w. beschikbaar?*

Buiten de groepen is ook de consultant van Plein 013 een dag per week beschikbaar. Hij ondersteunt met de IB'er en leerkrachten bij gedragsvraagstukken. Daarnaast zijn er twee bouwcoördinatoren met ambulante taken.

- *Speciale onderwijs/werkmaterialen voor leerlingen met speciale ondersteuningsbehoeften beschikbaar binnen de school:*

Beschikbare onderwijsmaterialen met speciale didactische kenmerken:

Aangepaste leerlijnen:

- alternatieve methodes, nl. Parwo;
- met een lager tempo, veel herhalen, nl. Connect;
- Uitgaand van sterk eigen probleemoplossend vermogen, nl. denkwerk.

Beschikbare onderwijsmaterialen met speciale pedagogisch/psychologische kenmerken

Onderwijsmaterialen ondersteunend bij:

- Methode voor sociaal-emotionele ontwikkeling, nl. Babbelspel;
- Anders, nl. consultant met specialisatie gedrag.

Aanpassingsvermogen aan kind specifieke fysieke belemmeringen (in aanvulling op de didactische materialen). Aanwezige materialen:

- Studdy Buddy
- Solo apparatuur leerling Spreekhoorn
- Wiebelkussen
- Stressballetjes

- *Ruimtelijke voorzieningen, in en rond de school*

aparte extra ruimtes voor didactische begeleiding

Er zijn werkplekken gecreëerd op de gangen. Verder wordt er bij het begeleiden van leerlingen gebruik gemaakt van de kamers van de IB'er/directie.

aparte extra ruimtes voor bewegingsbehoeften

Niet van toepassing

aparte extra ruimtes voor verzorging / rust

Niet van toepassing

buitenruimten

Er is een schoolplein in het midden van de U waarin de school gebouwd is. Het plein is niet erg groot, maar beschikt wel over diverse speelmogelijkheden met een apart gedeelte voor de jongere kinderen.

- Specialistische expertise op hbo/wo-niveau

<i>binnen de school zelf beschikbaar</i>	<i>buiten de school snel toegankelijk</i>	
	X	visuele beperkingen
	X	auditieve beperkingen
	X	spraak/taal belemmeringen
	X	cognitieve beperkingen
	X	motorische beperkingen
	X	beperkingen door langdurige ziekte
X		Autisme Spectrum Stoornissen (ASS)
X		ADHD
	X	dyslexie
	X	overige psychiatrische aandoeningen
X	X	gedragsproblemen
X		onderwijsachterstanden andere culturen
X		anders, nl. Taalschool

In de

Hubertusschool is een Taalschool gevestigd. De taalschool is bedoeld voor leerlingen die de Nederlandse taal niet of nauwelijks beheersen. Het is een aparte groep, waar de leerlingen (vanaf 6 jaar) de hele dag alle lessen volgen. Wanneer de leerling basistaalniveau bereikt heeft waarop hij of zij de lessen in de reguliere groep kan volgen stapt de leerling over naar een reguliere groep. De taalschoolleerkracht zorgt voor een warme overdracht.

- Samenwerking met instanties buiten het onderwijs.

	<i>nooit</i>	<i>soms</i>	<i>regelmatig</i>	<i>vaak</i>
SMW				X
Bureau Jeugdzorg				X
GGD			X	
GGZ		X		
MEE		X		
(Kinder)ziekenhuis	X			
Revalidatiekliniek	X			
Justitiële inrichting		X		
Gemeente, leerplicht			X	
Politie			X	
anders, nl				

Domein 4: de borging van de extra ondersteuning in de organisatie van de school

- *het 'eigenaarschap' van de extra ondersteuning: wie is verantwoordelijk voor een goed verloop van het onderwijsleerproces van de leerling met speciale ondersteuningsbehoeften?*

De eerste signalering van de speciale ondersteuningsbehoefte ligt bij de leerkracht. De leerkracht en de IB'er bekijken samen wat de beste aanpak is, per geval, maar de IB'er is uiteindelijk eindverantwoordelijk voor het aanbod en de keuzes die er in de begeleiding gemaakt worden. De IB'er probeert ook zoveel mogelijk aanwezig te zijn bij gesprekken die er met ouders gevoerd worden en heeft daarbij een sturende rol.

- *de plaats van de extra ondersteuning binnen het beleid van de school*

De IB'er is eindverantwoordelijk voor de extra begeleiding die aan leerlingen geboden wordt. De IB'er maakt deel uit van het managementteam (MT) van de school.

- *volgsystemen voor de didactische voortgang, en voor de sociaal-emotionele voortgang*

Er wordt gewerkt met het Cito leerlingvolgsysteem, dat wordt geregistreerd in ParnasSys. Verder wordt er gewerkt met de observatie instrumenten KJK! en Zien! En er is een registratiesysteem voor arrangementen.

- *Planmatige aanpak van de extra ondersteuning: signalering, besprekingen, evaluaties, overdrachten e.d. (bijvoorbeeld a.d.h.v. de één-zorgroute)*

Op de Hubertuschool wordt gewerkt volgens de 1 zorgroute. Drie keer per jaar worden de onderwijsbehoeften van de leerlingen in kaart gebracht. Op basis daarvan worden leerdoelen gesteld die in groepsplannen worden vastgelegd.

- *aanwezigheid van protocollen (dyslexie, dyscalculie, medische begeleiding zoals bijv. bij suikerziekte, pesten)*

Op de Hubertusschool wordt gewerkt met diverse protocollen: dyslexie, pesten, kind in scheiding, medische begeleiding, social media, gedrag en een veiligheidsprotocol.

- *wat is de rol van de ouders en de mate van betrokkenheid bij:*

- *het vaststellen van de onderwijsbehoefte van de leerling*
- *het bepalen van de onderwijsbegeleiding voor de leerling*
- *het uitvoeren van de onderwijsbegeleiding voor de leerling*
- *het evalueren van de onderwijsbegeleiding voor de leerling*

Ouders worden op de Hubertusschool bij het vaststellen van de onderwijsbehoefte van leerlingen vooral geïnformeerd over de keuzes die de school maakt. Ouders worden bij het vaststellen van de onderwijsbehoefte bijvoorbeeld vooral achteraf betrokken; zij worden geïnformeerd over de vaststelling van de onderwijsbehoefte, en er wordt bij ouders getoetst of zij zich herkennen in de conclusie door de school. Het komt erop neer dat de school in eerste instantie de onderwijsbehoefte in kaart brengt, de begeleiding bepaalt, deze begeleiding binnen haar mogelijkheden uitvoert en op schoolniveau evalueert. Als er tijdens het proces blijkt dat ouders of school het noodzakelijk vinden worden zaken extra op elkaar afgestemd en indien nodig aangepast. Om alle ouders een actievere rol te geven worden er omgekeerde oudergesprekken gevoerd, waarbij de ouder de leiding neemt en vertelt over het eigen kind.

Domein 5: de intensiteit en omvang van de samenwerking met anderen in het onderwijs

- *Hoe ziet de samenwerking er uit met de andere scholen waarmee de school haar voedingsgebied deelt? Kent de school de andere scholen, bijvoorbeeld hoe de andere scholen omgaan met extra ondersteuning en hoe zij omgaan met verschillen?*

De Hubertusschool staat in de buurt 't Zand in Tilburg West. In het voedingsgebied van de Hubertusschool staan nog drie andere reguliere basisscholen van anderen besturen. De Hubertusschool kent deze scholen wel, er wordt ook samen overlegd binnen 'team West', maar men kent elkaar niet zo goed dat men van elkaar weet welke expertise er op de andere scholen aanwezig. Op het gebied van leerlingondersteuning wordt niet actief samengewerkt met deze scholen. De Hubertusschool ervaart geen sterke concurrentie(-strijd).

- *Hoe ziet de samenwerking er uit met de overige reguliere basisscholen binnen Plein013?*

De IB'ers van Plein 013 werken met elkaar samen binnen het IB-netwerk. Daar ontmoeten de IB'ers van de verschillende scholen elkaar. Op het gebied van leerling ondersteuning wordt verder niet actief samengewerkt met deze scholen.

- *Hoe ziet de samenwerking er uit met de andere scholen binnen het eigen schoolbestuur?*

Binnen het eigen schoolbestuur, Xpect Primair, verloopt de samenwerking vooral via het directieberaad; er zijn ook diverse bovenschoolse werkgroepen.

- *Hoe ziet de samenwerking er uit met de centrale diensten van Plein013?*

Met de centrale diensten wordt naar behoefte samengewerkt, zoals de samenwerking met de consulent die in de Hubertusschool aanwezig is en het steunpunt hoogbegaafdheid.

- *Hoe ziet de samenwerking er uit met de voor- en vroegschoolse instellingen, en met het voortgezet onderwijs?*

In de Hubertusschool is een peuterspeelzaal (voorschool) gevestigd; Huub. De samenwerking met de peuterspeelzaal bestaat uit het gebruiken van één vve programma in zowel de peuter- als de kleutergroepen, in het kader van het waarborgen van de doorgaande lijn. Voor de peuter- en kleuterprogramma is een gezamenlijk jaarprogramma ontwikkeld. De leerkrachten van de groepen 1-2 en de pedagogisch medewerkers van psz. Huub hebben daarnaast een gezamenlijke scholing gevolgd van 'KIJK!' (leerlingvolgsysteem voor kinderen van 2 tot 6 jaar). Dit is onderdeel van een Tilburgs vve-project; Klemtoon op taal.

- *Hoe ziet de samenwerking er uit met de scholen voor sbo en so?*

Het contact met het sbo en so verloopt vooral via de IB'er, op het moment dat zich hier een behoefte voordoet.

Afsluitende opmerkingen:

Op de Hubertusschool staat een gemotiveerd en betrokken team. In de groepen en op de gangen heerst een prettige en veilige sfeer voor zowel leerlingen als ouders. Het team biedt graag aan alle leerlingen de ondersteuning die nodig wordt geacht en werkt daar hard voor. Ook de consulent van Plein 013 geeft aan dat de school zich inzet om aan te sluiten op de ondersteuningsbehoeften van leerlingen. Het begeleiden van de leerlingen, waarvan een groot deel met extra ondersteuningsbehoeften op het gebied van gedrag, gaat niet altijd vloeiend en vergt vaak veel van de flexibiliteit van het team. Uit de gesprekken blijkt dat de directie en de IB'er de ambitie hebben om in de groepen meer te werken volgens de principes van coöperatief leren.

Ik dank het team voor de gastvrijheid en openheid die ik op de dag van mijn bezoek mocht ervaren.